Powered by Hattem
Konijnenbergerweg 3
8051 CC Hattem
info@poweredbyhattem.nl

Reactie Energie Coöperatie Powered by Hattem (PbH) op het voor de Omgevingsvisie Hattem 2040 begin maart 2021 opgestelde Koersdocument Hattem: Samen op weg naar 2040.

Geacht college van burgemeester en wethouders en leden van de raad van de gemeente Hattem

Graag willen wij reageren op het Koersdocument en aangeven hoe PbH haar inbreng wil leveren bij de energietransitie in Hattem.

Powered by Hattem als plaatselijke energie coöperatie

PbH is actief als coöperatie van, door en voor haar leden. En probeert zoveel mogelijk duurzame energie te laten opwekken en te verkopen aan grotere energieleveranciers of inzetten voor lokale projecten.
PbH is er niet primair op gericht om energiebesparing te bevorderen. Daarvoor is Veluwe Duurzaam door de gemeente aangewezen.

2. Hoe vult PbH haar rol in?

Om haar energie opwekkende taak uit te kunnen oefenen, wordt PbH eigenaar van tot nu toe alleen zonnepanelen installaties. De grond/ het gebouw waarop de zonnepanelen worden gelegd blijft eigendom van de huidige eigenaar. Aanleg, onderhoud en verzekering is een taak van PbH. De eigenaar ontvangt eventueel een vergoeding van PbH voor het beschikbaar stellen van grond/gebouw.
PbH heeft een contract gesloten met Greenchoice voor afname van de door PbH opgewekte stroom. Ook met andere energieleveranciers kan een contract worden afgesloten. PbH wekt nog geen stroom op met windturbines (klein- of grootschalig) of warmte om te voldoen aan de komende warmtevraag.

Met de komst van de Energiewet, die voor eind 2021 voorzien is, kan de rol van PbH als plaatselijke energie coöperatie worden versterkt.

3. PbH en de RES Noord-Veluwe en de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening Hattem

PbH is betrokken bij het nadenken over de RES Noord-Veluwe. De vertaling van de RES N-V (in 2030 60% duurzaam, 10 x zoveel als nu) zal in de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening Hattem moeten worden uitgewerkt. Bij de inspraak kon een mening over 3 strategieën worden gegeven.

In het nu ter inspraak voorliggende Koersdocument Hattem 2040 komt de energievoorziening op diverse plekken aan de orde:

Uit Koers op weg naar 2040
Inwoners, ondernemers/bedrijven, Powered by Hattem en onze ketenpartners actief betrekken en ondersteunen bij het verduurzamen van Hattem
Energieneutraal worden: energiebesparing en duurzaam opwekken van elektriciteit (zon en/of wind). Zonnepanelen op daken hebben prioriteit, maar aanvullend moet ook naar andere manieren om

Powered by Hattem
Konijnenbergerweg 3
8051 CC Hattem
info@poweredbyhattem.nl

energie duurzaam op te wekken, bijvoorbeeld met zonnevelden en/of windturbines, worden gezocht. Hattem neemt hierin haar verantwoordelijk en zet daarbij realistisch in op ontwikkelingen, die passen bij het Hattemse karakter en de lokale vraag
Warmtetransitie inzetten: in 2050 vindt verwarming alleen nog plaats via alternatieve bronnen voor aardgas. Reële opties voor Hattem zijn restwarmte van de waterzuivering, warmte uit oppervlaktewater en elektrisch verwarmen (all electric). Hierbij is het belangrijk dat deze ontwikkelingen niet tot problemen leiden bij mensen met een kleine portemonnee.
Stimuleren van duurzame mobiliteit, met schone en stille voertuigen (onder meer het gebruik van elektrische auto's en e-bikes). Faciliteren en stimuleren van fietsgebruik.
Uit Koers Levendig landschap tussen Veluwe en IJssel
Blijven inzetten op sterke fysieke verbindingen (fiets, openbaar vervoer en auto) om economisch, recreatief en sociaal verbonden te blijven met de omgeving. Fietsers en voetgangers staan op één in Hattem, ook met het oog op gezondheid.
Samenwerking met andere gemeenten (bijvoorbeeld als het gaat om de energietransitie en woningbouw) is belangrijk. Wij vinden zowel verbondenheid met de sterke economische regio Zwolle als samenwerking op de Veluwe zeer waardevol. Maar ook andere samenwerkingsverbanden zijn van belang, zoals regio Midden-IJssel/Oost-Veluwe en natuurlijk het Hanzestedenverbond.
Uit Koers woongebieden
Duurzaam maken van bestaande woningen. Nieuwe woningen worden gasloos gebouwd. Stimuleren van ‘natuurinclusiviteit ’(ruimte bieden voor planten en dieren)
Uit Koers Polders

Ruimte bieden voor kleinschalige zonnevelden op agrarische grond, mits A. de opbrengsten bijdragen aan transitie naar een duurzamere landbouw, B. er sprake is van een goede landschappelijke inpassing en C. het bodemleven in stand wordt gehouden.
Uit Koers Veluwe

De vuilstort als locatie voor duurzame energieopwekking (met zonnepanelen).
Uit Koers Bedrijvenparken
Bedrijvenpark H2O ontwikkelen als een duurzaam (‘all-electric’) bedrijventerrein (bijvoorbeeld door zonnepanelen op daken en boven parkeerterreinen), dat kansen biedt voor grootschalige (logistieke) bedrijven dankzij de ligging nabij het knooppunt Hattemerbroek (A28-A50). Op H2O is ruimte voor bedrijven tot milieucategorie 5.1.
Kansen benutten voor verduurzaming van bedrijvenpark Netelhorst (zonnepanelen op daken, benutten van restwarmte van de waterzuiveringsinstallatie).
Kansen benutten voor klimaatadaptatie (tegengaan wateroverlast, droogte, hittestress) bij de (her)inrichting van bedrijfspercelen.

Het Koersdocument geeft niet aan met welke maatregelen de realisatie van de verduurzaming gaat worden gerealiseerd. Een vertaling van het Koersdocument naar de Omgevingsvisie en de bijbehorende Omgevingsverordening is nog niet toegevoegd.

4. Hoe kan PbH een rol gaan vervullen bij de invulling van het Koersdocument en de Omgevingsvisie en verordening?

Om goed inzicht te krijgen waar Hattem staat in de energietransitie is het wellicht zinvol om, zoals dat tegenwoordig heet, een Hattems dashboard energietransitie te ontwikkelen. Waarin zichtbaar wordt wat er nu al gerealiseerd is en door wie. Wat de kosten per kWh waren. Wie welke plannen

Powered by Hattem
Konijnenbergerweg 3
8051 CC Hattem
info@poweredbyhattem.nl

heeft tegen welke kosten en met een planning erbij. En aan welke knoppen er kan worden gedraaid om de doelen wel te halen. En wat dat de gemeenschap gaat kosten.
Het dashboard kan natuurlijk ook in RES verband worden opgesteld.

PbH wil als toetsingscriteria bij activiteiten ter bevordering van de energietransitie een aantal **uitgangspunten** hanteren, die een plek zouden moeten krijgen in de op te stellen Omgevingsvisie en zo nodig de omgevingsverordening:

Alle mogelijkheden om zonne-energie op daken of anderen locaties te realiseren moeten worden aangepakt. Vooral bedrijfsdaken en loodrechte wanden moeten in aanmerking komen.
De gebruiker en de vervuiler betaalt de kosten van het opwekken en benutten van energie. Dit betekent, dat wordt nagestreefd, dat elk huishouden en elk bedrijf zelfvoorzienend met duurzame energie wordt. Lukt dat op eigen locatie niet, dan kan PbH stroomcertificaten aanbieden.
De verborgen impact van de inzet van duurzame en fossiele energiebronnen op alle terreinen (gezondheid, voor mens, plant en dier sociale gevolgen etc.) moet in de prijs worden opgenomen.
Als eerste moet op het verduurzamen van de bestaande bouwwerken (huizen, bedrijfspanden etc.) worden ingezet.
De inzet van tussenopslag op plaatselijke schaal (accu's, Elektrische Voertuigen (EV's), warmtepompen) moet op korte termijn worden uitgewerkt.
De ombouw van de mobiliteitsbehoefte naar EV's moet door de inzet van deelauto's en diverse laadpleinen met een maximale loopafstand van 300 meter tussen woning en laadmogelijkheid worden vormgegeven.
In Noord-Veluws verband moet aan de inzet van smart grid mogelijkheden en deelauto worden samengewerkt. Een eerste aanzet is dat het parkeren van voertuigen op de openbare weg als een vorm van weggebruik plaatselijk moet worden belast. Met de opbrengst kunnen centrale parkeervoorzieningen met laadmogelijkheden en deelauto plaatsing worden betaald.
De kansen om kleinschalige windturbines op huizen en gebouwen te plaatsen (denk aan de oude TV antennes) moeten worden onderzocht en zo mogelijk worden bevorderd.
PbH is niet de centrale participatievertegenwoordiger van de Hattemse burgers.
Bij de koers Polders willen wij nog opmerken: Onduidelijk is hoe het aandeel van de gemeente Hattem in de opgave van de RES Noord- Veluwe kan worden gerealiseerd tegen de achtergrond van een zo sterk beperkend uitgangspunt als hier is verwoord. En dat terwijl de RES vooral kijkt naar de periode tot 2030 en de omgevingsvisie 2040 als stip op de horizon hanteert. Met kleinschalige zonnevelden op agrarische grond gaan we het niet redden. We moeten ook naar meer schaalgrootte kijken, bij voorbeeld als onderdeel van de herstructurering van de landbouw in de richting van kringlooplandbouw met meer potentie voor vergroting biodiversiteit en natuurwaarden. Daarnaast is het noodzakelijk om in het grensgebied van de 3 gemeenten Oldebroek, Hattem en Kampen windturbines te realiseren, eventueel ook op Hattems grondgebied. Daarvoor wordt ten onrechte totaal geen ruimte geboden in het koersdocument.

Graag blijven wij met u in gesprek om vorm te geven aan de energietransitie en mee te denken hoe dit in of door onze Hanzestad gerealiseerd kan worden

Het bestuur van Powered by Hattem.

